

Registracija į renginį:
www.lnm.lt

Renginio draugai

LIETUVOS
NACIONALINIS
MUZIEJUS

PASKAITŲ PROGRAMA

LNМ renginių salė (Arsenalų g. 3)

06.20

11⁰⁰–11⁴⁰

doc. dr. Aleksiejus Luchtanas

Slėpynės su proistore

Akmens amžiaus objektų paieškos būdai ir principai

11⁵⁰–12³⁰

dr. Vygandas Juodagalvis

Pirmieji Lietuvos gyventojai

Liungbiu-Bromės kultūra

12⁴⁰–13²⁰

Lukas Gaižauskas

PALEOvilnietis

Vilniaus apylinkių apgyvendinimas akmens amžiuje ir jo pėdsakų paieška

PERTRAUKA

14²⁰–15⁰⁰

dr. Oksana Valionienė

NEsumeluota sostinės istorija

Vilniaus miesto ištakos archeologijos požiūriu

15¹⁰–15⁵⁰

doc. dr. Giedrė Piličiauskienė

Nuo ruonienos iki kiaulienos

Mityba Lietuvoje akmens amžiuje zooarcheologiniais ir stabilijų izotopų duomenimis

16⁰⁰–16⁴⁰

dokt. Mindaugas Grikpėdis

Ką pasėsi...

Mityba akmens amžiuje archeobotaniniais duomenimis ir žemdirbystės atsiradimo problema

Registracija į renginį:
www.lnm.lt

Renginio draugai

Kultūros paveldo
departamentas

LIETUVOS ARCHEOLOGIJOS
DRAUGIJA
Society of the Lithuanian Archaeology

LIETUVOS
NACIONALINIS
MUZIEJUS

PASKAITŲ PROGRAMA

LNМ renginių salė (Arsenalų g. 3)

06.21

11³⁰–12¹⁰

dokt. Kęstutis Peseckas

Medžio rievės pasakoją

Mediniai archeologiniai radiniai ir jų tyrimai

12²⁰–13⁰⁰

dr. Gvidas Slaš

Pro mikroskopo akutę

Mikrožvilgsnis į medžiotojų- rankotojų kasdienybę

13¹⁰–13⁵⁰

Algirdas Kalinauskas ir dr. Gvidas Slaš

Ką gamino akmens amžiaus rankos

Akmens amžiaus įrankių gamybą ir jų panaudojimo būdai

LIETUVOS
NACIONALINIS
MUZIEJUS

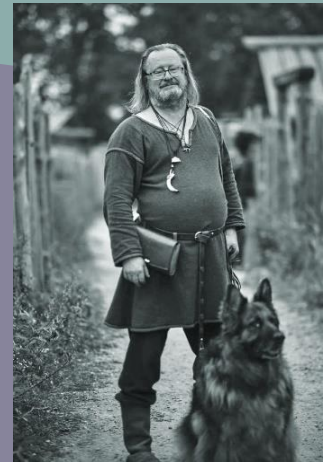
PRANEŠIMŲ TEMOS

doc. dr. Aleksiejus Luchtanas

Slėpynės su proistore

Akmens amžiaus objektų paieškos būdai ir principai

Kodėl atvykęs į archeologinę senovės gyvenvietę eilinis lankytojas nieko nemato ir neranda? Archeologai nuolat žaidžia slėpynių su proistore. Ši stengiasi nugrimzti kuo giliau ir nepalikti pėdsakų, bylojančių apie jos egzistavimą, o archeologai, pasitelkdami įvairius gamtamokslinius metodus, ieško likučių to, kas nenori būti atrasta. Sužinokite, kokių gudrybių imasi mokslininkai, siekdami „sumedžioti“ akmens amžiaus gyvenvietes ir „sužvejoti“ jas palikusią žmonių kasdienybės paveikslo likučius.

dr. Vygandas Juodagalvis

Pirmieji Lietuvos gyventojai

Liungbiu-Bromės kultūra

Rytų Pabaltijo kraštas buvo vienas paskutiniųjų Europoje, išsilaisvinusių iš ledyno gniaužtų. Ir iš visų senojo akmens amžiaus (paleolito) procesų, keitusių žmonijos ir visos planetos raidą, mus pasiekė tik paskutiniai akordai, pasireiškę nedidelių paleolito medžiotojų-rankiotojų grupelių migravimu į Lietuvos teritoriją. Kas buvo šie šiaurės elnių medžiotojai, užklydę į atšiaurų mūsų kraštą tuo metu, kai toli pietuose jau brėško nauja – žemdirbių ir gyvulių augintojų – kultūra? Ko jie čia ieškojo, ką rado, kas buvo jų išgyvenimo pagrindas, kokius įrankius ir iš ko gaminosi, kur kūrėsi, kokia buvo jų kasdienybė – apie visa tai sužinosite šioje paskaitoje.

Lukas Gaižauskas

PALEOvilnietis

Vilniaus apylinkių apgyvendinimas akmens amžiuje ir jo pėdsakų paieška

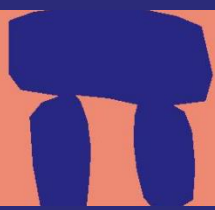
Nors vaizduotėje akmens amžius atrodo tarsi labai tolimas laikotarpis, apgyvendinimo akmens amžiuje pėdsakai yra gausūs, o stovyklų liekanos išsibarsčiusios mus kasdieną supančiame kraštovaizdyje. Pranešime bus trumpai apžvelgtos Vilniaus miesto pašonėje esančios vietovės, kuriose rasta akmens amžiaus radinių. Išsamesnio pristatymo sulauks pastaraisiais metais tyrinėtos Šeškučių kaimo apylinkės. Čia, miškų apsuptoje ir vilniečių pamėgtoje laisvalaikio vietoje, buvo nustatyta didelė akmens amžiaus stovyklų ir veiklos vietų koncentracija, kurios tyrimai teikia žinių apie krašto apgyvendinimą gilioje priešistorėje.

dr. Oksana Valionienė

NEsumeluota sostinės istorija

Vilniaus miesto ištakos archeologijos požiūriu

Netrukus Vilnius švęs jubiliejų – 2023-iaisiais sukaks 700 metų, kai miestas buvo pirmą kartą paminėtas rašytiniuose šaltiniuose. Bet nereikia abejoti, kad ši sukaktis neatspindi tikrojo Vilniaus atsiradimo momento. Archeologiniai šaltiniai liudija mūsų sostinės gyvenimą buvus ilgesnį ir suteikia žymiai daugiau informacijos apie jo ištakas: apie tai, kur pradėjo formotis miestas, kas lėmė jo atsiradimą, koks buvo Vilniaus ryšys su ankstesnėmis vietinėmis gyvenvietėmis ir visu Rytų Lietuvos regionu. Paskaitos tikslas – apžvelgti šiuos klausimus, aptarti šaltinių ir metodų patikimumą, pasitelkiant Lietuvos ir gretimų šalių pavyzdžius.

doc. dr. Giedrė Piličiauskienė

Nuo ruonienos iki kiaulienos

Mityba Lietuvoje akmens amžiuje zooarcheologiniais ir stabilijų izotopų duomenimis

Pranešime bus pristatyti pastarųjų metų tyrimų rezultatai, leidžiantys tiesiogiai pažinti, kuo maitinosi prieš 9000–4000 m. Lietuvos teritorijoje gyvenę žmonės, kaip, kada ir kodėl kito jų mityba. Tiesioginių duomenų apie tai suteikia gyvenvietėse randami gyvūnų kaulai ir cheminiai keramikos bei žmonių kaulų tyrimai. Paskaitoje išgirsite, ką mūsų krašte daugiausia valgė žmonės, kol dar neauginio naminių gyvulių ir nedirbo žemės, kada Lietuvoje žmonės pradėjo varuoti pieną ir auginti gyvulius, iš kur mus pasiekė šios naujovės. Sužinosite, jūrines ar gėlavandenes žuvis žvejojo prieš 5000 m. Šventojoje gyvenę žvejai, ar jie mėgo ruonieną, ar skyrėsi skirtinguose Lietuvos regionuose gyvenusių žmonių mityba.

dokt. Mindaugas Grikpėdis

Ką pasėsi...

Mityba akmens amžiuje archeobotaniniais duomenimis ir žemdirbystės atsiradimo problema

Akmens amžius – ilgiausiai trukęs žmonijos priešistorės laikotarpis. Didžiąją jo dalį žmonės maitino gamta – jie gaudė žuvis, medžiojo laukinius gyvūnus, rinko laukinius augalus: riešutus ir uogas, šaknis ir lapus bei visa kita, ką buvo išmokę panaudoti mityboje. Tačiau prieš 12 000 metų Artimuosiuose Rytuose įvyko esminis lūžis žmonijos istorijoje: žmogus pradėjo pats sėti augalus ir auginti gyvulius, – taip prasidėjo naujasis akmens amžius – neolitas. Laikui bėgant žemdirbiai išplito didžiojoje dalyje Europos, tačiau ką žinome apie ankstyviausius žemdirbius Lietuvoje?

dokt. Kęstutis Peseckas

Medžio rievės pasakoja

Mediniai archeologiniai radiniai ir jų tyrimai

Mediena miškų zonose visais laikais buvo viena pagrindinių žaliavų. Ji buvo naudojama statyboje, įrankių gamyboje, šildė prie laužo ar židinio. Mediniai radiniai archeologų aptinkami retai, bet esant palankioms sąlygoms jie gali išlikti tūkstantmečius. Akmens amžiaus luotai ir stabai, ežeruose tūnančios bronzos amžiaus polinių statinių liekanos, geležies amžiaus karių skydai kapuose, viduramžių pilių konstrukcijos ir visais laikais žmogaus kūrentų laužų pėdsakai... Kaip jie atrandami, tyrinėjami ir ką jie mums gali papasakoti? Kaip medinius radinius galime datuoti metų tikslumu? Į visus šiuos klausimus atsakymus Jums pateiks archeologas Kęstutis Peseckas.

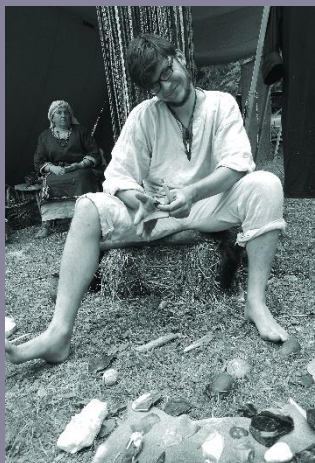
dr. Gvidas Slah

Pro mikroskopo akutę

Mikrožvilgsnis į medžiotojų- rankiotojų kasdienybę

Apie priešistorės žmonių gyvenimą informacijos galima gauti tik iš materialinės kultūros. Medžiotojų-rankiotojų bendruomenės – ne išimtis. Išsiaiškinti tam tikrus gyvenimo būdo bruožus padeda tikslųjų mokslų disciplinos: biologija, chemija, fizika, geologija. Viena iš tokių mokslo sričių yra trasologija. Ši mokslo sritis labiausiai susijusi su fizika ir gana plačiai pasitelkiama kriminalistikoje. Trasologijos tyrimo metodas taikomas archeologijoje siekiant nustatyti dirbinių paskirtį ir gamybos technologijas. Paskaitoje apžvelgsime daugiausia Lietuvoje tirtų archeologinių radinių duomenis iš vėlyvojo paleolito, mezolito ir neolito laikotarpių.

Algirdas Kalinauskas

Ką gamino akmens amžiaus rankos

Akmens amžiaus įrankių gamyba ir jų panaudojimo būdai

Šiais laikais dažnas praeiname pro pakelėje besimėtantį akmenį nė nesusimąstydami, kad iš jo galėtume pasigaminti ką nors funkcionalaus. Tuo tarpu priešistorės žmogus įvairias uolienas sugebėjo pritaikyti visokiausiems darbams atlikti. Viena tokia uoliena – titnagas – labiausiai išsiskiria iš kitų. Archeologas ir eksperimentinės archeologijos klubo „Pajauta“ narys Algirdas Kalinauskas savo pristatyme pademonstruos akmens amžiaus įrankių gamybos technologijas ir supažindins jus su titnago medžiagos subtilybėmis.

